യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം പൂർവാർധമ്)/സർഗം 22

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .

തതോ ജഗതി ജാതേഷു ഭഗവ+ന്യുഷ്മ-ദാദിഷു .
ഭര+ദ്വാജ/പുലസ്/ത്യാ+ത്രി-നാര-ദേ+ന്ദ്ര/മരീചിഷു .. 1

പുലഹോദ്-ദാലകാ+ദ്യേഷു+ ക്രതു/ഭൃ(ഗു-അ)ങ്/ഗിരസ്/സ ച .
സനത്കുമാര-ഭൃങ്ഗീശ+സ്കന്ദേ-ഭവ-ദനാ-ദിഷു .. 2

ഗൗരീ-സര+സ്വതീ-ല+ക്ഷ്മീ/ഗായ+ത്ര്യാ+ദ്യാസു ഭൂരിഷു .
മേരു-മന്ദര-കൈലാസ/ഹിമവദ്-ദർദു/രാദിഷു .. 3

ഹയ+ഗ്രീവ-ഹിര+ണ്യാ+ക്ഷ/കാലനേമി-ബലാദിഷു .
ഹിര+ണ്യ/കശിപു+ക്രാഥ/ബലി+പ്രഹ്രാദ-കാദിഷു .. 4

ശിബി+ന്യങ്കു/പൃഥൂ-ലാ+ഖ്യ/വൈ+ന്യ/നാഭാഗ-കേലിഷു .
നല-മാ+ന്ധാതൃ/സഗര-ദിലീപ-നഹുഷാ-ദിഷു .. 5

ആത്രേയ+വ്യാസ-വാല്മീകി/ശുക-വാ+ത്സ്യായ-നാദിഷു .
ഉപമ+ന്യു/മണീ-മങ്കീ/ഭഗീരഥ-ശുകാ-ദിഷു .. 6

അല്പ-കാതീത-കാലേഷു കിംചിദ്-ദൂരേഷു കേഷുചിത് .
തഥാ+ദ്യതന-സർഗേഷു+ സ്മരണേ ഗണനൈവ കാ .. 7

മുനേ തേ+ ബ്ര+ഹ്മ-പു+ത്ര+സ്യ ജന്മാഷ്ടക-മിദംങ്ങ് കില .
സംസ്മരാ+മ്യഷ്ടമേ സർഗേ തസ്മിംസ്/ത്വം മമ സംഗതഃ .. 8

കദാചിജ്-ജായസേ+ വ്യോമ്നഃഖ് കദാചിജ്-ജായസേ ജലാത് .
കദാചി+ദ്വായുതഃശ് ശൈലാത്/കദാചിജ്-ജായസ്യേ്നലാത് .. 9

യാദൃശോ യാദൃശാ-ചാരോ യാദൃക്/സംസ്ഥാന/ദി+ഗ്ഗണഃ .
സർഗോ്യംൻ താദൃശാ-നേവ+ ത്രീൻ/സർഗാൻഥ്/സംസ്മരാ+മ്യഹമ് .. 6.1.22.10

ഏക-രൂപാ-ഖിലാ-ചാര/സംൻ-നിവേശ-ധരാ-മരാൻ .
സമ-കാലാൻഥ്.സ്ഥിര+സ്ഥൈര്യാൻ-ദശ-സർഗാൻഥ്+സ്മരാമ്യഹമ് .. 11

അന്തർ-ധാനംങ്ങ് ഗതാ ധാ+ത്രീ വാര-പഞ്ചക-മു+ദ്ധൃതാ .
മുനേ പ+ഞ്ചസു സർഗേഷു കൂർമേ-ണൈവ പയോ-നിധേഃ .. 12

മന്ദരാ-കർഷണാ-വേഗ/പര്യാകുല-സുരാ-സുരമ് .
സ്മരാമി+ ദ്വാദശംഞ്ച് ചേദ/മമൃതാമ്/ഭോധി-മന്ഥനമ് .. 13

സർ/വൗഷധി-രസോ-പേതാം ബലി+ഗ്രാഹസ്-തദാ ദിവഃ .
വാര+ത്രയ-ഹിര+ണ്യാ+ക്ഷോ നീത-വാ+ന്വ/സുധാ-മധഃ .. 14

രേണുകാ+ത്മ-ജതാംങ്ങ് ഗ+ത്വാ ഷഷ്ഠ-വാര-മിമം ഹരിഃ .
ബഹു-സർഗാ+ന്തരേ-ണാപി ചകാര+ ക്ഷത്രിയ+ക്ഷയമ് .. 15

ശതംങ്ങ് കലി-യുഗാനാംഞ്ച് ച ഹരേർ/ബുദ്ധ-ദശാ-ശതമ് .
ശൗക-രാജ/തയൈ/വാപ്തം സ്മരാമി മുനി-നായക .. 16

ത്രിംശത്-ത്രിപുര-വി+ക്ഷോ-ഭാൻ/-ദ്വൗ ദക്ഷാ+ധ്വര-സംങ്ങ്-ക്ഷയൗ .
ദശ-ശക്ര-വിഘാ-താംശ്ച/ ച+ന്ദ്രമൗലേഃസ്/ സ്മരാ+മ്യഹമ് .. 17

ബാണാർഥ/മഷ്ടൗ/ സംഗ്രാമാഞ്ച്/-ജ്വര+പ്രമഥ-മ+ന്ത്രകാൻ .
വി+ക്ഷോഭിത-സുരാ-നീകാന്ത്/സ്മരാമി ഹരി-ശർവയോഃ .. 18

യുഗംപ്രതി ധിയാം പുംസാംൻ ന്യൂനാധി-കതയാ മുനേ .
*ക്രിയാങ്ങ-പാഠവൈ-ചി+(ത്രി-അ)/യുക്-താൻ-വേദാൻ-തരാ+മ്യഹമ് .. 19

ഏകാർ/ഥാനി സമ+ഗ്രാണി ബഹു-പാഠാനി മ്ദ്യേനഘ .
പുരാണാനി+ പ്രവർത+ന്തേ+ പ്രസൃ-താനി യുഗംപ്രതി .. 6.1.22.20

പുനസ്താ-നേവ താനേവ/മ+ന്യാ-നപി യുഗേ യുഗേ .
വേദാദി-വിത്/പ്രര-ചിതാ/നിതി-ഹാസാൻഥ്.സ്മരാ+മ്യഹമ് .. 21

ഇതിഹാസം മഹാ+ശ്ചര്യ-മന്യം രാമായണാ-മിധമ് .
ഗ്രന്ഥ-ലക്ഷ+പ്രമാണം ച+ ജ്ഞാന-ശാസ്ത്രം സ്മരാ+മ്യഹമ് .. 22

രാമവ+ദ്ദ്യവ!ഹർത+വ്യംൻ ന രാവണ-വിലാസ-വത് .
ഇതി യത്ര ധിയാംഞ്ച്. ജ്ഞാനം ഹസ്തേ ഫല-മിവാർ/പിതമ് .. 23

കൃതംവ് വാല്മീ-കിനാ ചൈത-ദധുനാ യത്/കരിഷ്യതി .
അ+ന്യ+ച്ച+ പ്രകടംൽ ലോകേ+ സ്ഥിതംഞ്ച്. ജ്ഞാ+സ്യസി കാലതഃ .. 24

വാല്മീകി-നാമ്നാ ജീവേന തേനൈ-വാ+ന്യേന വാ കൃതമ് .
ഏത+ച്ച+ ദ്വാദശംവ് വാരംങ്ങ് ക്രിയതേ വിസ്മൃതിംങ്ങ് ഗതമ് .. 25

ദ്വിതീയ-മേതസ്യ സമം ഭാരതംൻ നാമ നാമതഃ .
സ്മരാമി+ പ്രാക്തന+വ്യാസ/കൃതംഞ്ച്. ജഗതി വി+സ്മൃതമ് .. 26

വ്യാസാഭി-ധേന ജീവേന തേനൈ/വാ+ന്യേന വാ കൃതമ് .
ഏത+ത്തു സപ്തമംവ് വാരംങ്ങ് ക്രിയതേ വിസ്മൃതിംങ്ങ് ഗതമ് .. 27

ആ+ഖ്യാന-കാനി ശാസ്ത്രാണി നിവൃ+ത്താനി യുഗംപ്രതി .
വിചിത്ര-സംൻ-നിവേശാനി സം+സ്മരാമി മുനീ+ശ്വര .. 28

ഭൂയസ്താ+ന്യേവ താ+ന്യേവ തഥാ+ന്യാനി യുഗേ യുഗേ .
സാധോ പദാർഥ-ജാലാനി+ പ്രപശ്യാമി+ സ്മരാമി/ വൈ .. 29

രാക്ഷസ+ക്ഷതയേ വിഷ്ണോർ/മഹീ-മവ-തരി+ഷ്യതഃ .
അധുനൈ/കാദശംഞ്ച്. ജന്മ/ രാമ-നാമ്നോ ഭവിഷ്യതി .. 6.1.22.30

നാര-സിംഹേന വപുഷാ ഹിര+ണ്യ-കശിപും ഹരിഃ .
ജഘാന വാര+ത്രിതയം മൃഗേന്ദ്ര ഇവ വാരണമ് .. 31

വസുദേവ-ഗൃഹേ വിഷ്ണോർ/ഭുവോ ഭാര-നിവൃ+ത്തയേ .
അധുനാ ഷോഡശംഞ്ച് ജന്മ ഭവി+ഷ്യതി മുനീ+ശ്വര .. 32

ജഗ+ന്മയീ ഭ്രാ+ന്തി-രിയംൻ ന കദാചന വി+ദ്യതേ .
വിദ്യതേ തു കദാ-ചി+ച്ച ജല-ബുദ്ബുദ-വത്-സ്ഥിതാ .. 33

ദൃശ്യ+ഭ്രാന്തിര-നി+ത്യേയ/മ+ന്ത+സ്ഥാ സംവി-ദാ+ത്മനി .
ജായതേ ലീയതേ ചാശു ലോലാ വീചി-രിവാമ്/ഭസി .. 34

സമേക-സംൻ-നിവേ-ശാനി ബഹൂനി വിഷമാണി ച .
തഥാർധ-സമ-രൂപാണി+ ത്രിജഗന്തി+ സ്മരാ+മ്യഹമ് .. 35

താ+ന്യേവ താദൃക്-കർമാണി തഥാ+ന്യാച-രണാ-നി ച .
തത്/കർമാണി തഥാ-ന്യാനി ഭൂതാ-നീഹ+ സ്മരാമ്യഹമ് .. 36

പ്രതിമ+ന്വ+ന്തരം ബ്ര+ഹ്മൻ-വിപ+ര്യസ്തേ ജഗത്/ക്രമേ .
സംനിവേശ്യേ+ന്യഥാ-ജാതേ+ പ്രയാതേ സംശ്രുതേ/ ജനേ .. 37

മമാന്യാ+ന്യേവ മി+ത്രാണി അന്യ ഏവ ച ബ+ന്ധവഃ .
അന്യ ഏവ നവാ ഭൃത്യാ അന്യ ഏവ സമാ+ശ്രയാഃ .. 38

കദാചി-ദഹ-മേകാ+ന്തേ വി+ന്ധ്യ-ക+ച്ഛ/കൃതാ-ലയഃ .
കദാചിത്-സ+ഹ്യ/നിലയഃഖ് കദാചിദ്-ദർദുരാ/ലയഃ .. 39

കദാചി+ദ്ധിമ-വ+ദ്വാസീ കദാചി+ന്മലയാ-ചലഃ .
കദാചിത്/പ്രാക്തനേ-നൈവ സംനി-വേശേന ഭൂധരമ് .. 40

ചൂത-വൃക്ഷേ ച ശാഖായാം പ്രാ+പ്യ നീഡംങ് കരോ+മ്യഹമ് .
അനാ+(ദി-അ)+ന്തേഷു യാതേഷു യുഗേഷു മുനി-നായക .. 41

പ്രാക്തനേ-നൈവ ജാതോ്യം സംനി-വേശേന പാദപഃ .
ദേഹംൻ ത്യ+ക്ത്വാ സുഖം സാധോ/ നാതഃഫ് പരിണതിംങ് ഗതഃ .. 42

തദീയേ-നൈവ ജാതോ്യം സംൻ-നിവേശേന പാദപഃ .
താതേ ജീവതി യൈവാഭൂ+ച്ഛോഭാസ്യ സുതരോസ്/തഥാ .. 43

കൃത+പ്രാക്/സംനിവേശോ്യ/മഹം സ്ഥിതി-മിഹാ-ഗതഃ .
നേഹാഭൂ/ദുത്തരാ പൂർവംങ് ككുബ്/നായംഞ് ച ഭൂധരഃ .. 44

ദിഗുത്തരാ-ഭൂദ+ന്യേയം പൂർവ-മേവ മഹീ-ധരഃ .
ഏകൈക/ദേഹ-സംസ്ഥാന/വീത+ബ്ര+ഹ്മ/നിശാഗമഃ .. 45

ധ്യാനാ+ന്തേ ത+ത്ത്വ ഏവൈനം സർഗ-മാലോ+ക്യ വേദ്+മ്യഹമ് .
അർകാദേർ/ഋ+ക്ഷ-സംഞ്-ച്ചാരാൻ-മേർവാദി+സ്ഥാനകാ ദിശഃ.. 46

സംസ്ഥാന-മ+ന്യഥാ തസ്മിൻ/സ്ഥിതേ യാന്തി ദിശോ്യ+ന്യഥാ .
ന സ+ന്നാ/സ+ജ്ജഗ+ന്മ+ന്യേ+ ഭ്രമയൻ/കേവലംൻ ധിയഃ .. 47

ആത്മ+സ്പന്ദ-ചമത്-കാര-വിഭ-വോ്യംവ് വിജൃമ്ഭതേ .
പുത്രഃഫ് പിതൃ+ത്വ/മായാതി/ മിത്രംയ് യാ+ത്യ/രിതാംൻ തഥാ .. 48

സ്ത്രീ+ത്വം ച ശതശോ യാതാൻ/പുംസശ്-ചൈവ+ സ്മരാ+മ്യഹമ് .
കലൗ കൃത-യുഗാ-ചാരാൻ/കൃതേ കലിയുഗ+സ്ഥിതിമ് .. 49

ത്രേതായാംൻ ദ്വാപരേ ചൈവ സംസ്/മരാമി മുനീ+ശ്വര .
അദൃഷ്ട-വേദ-വേദാർഥാൻഥ്.സ്വസംങ്-കേത-വിഹാരിണഃ .. 50

സർഗാൻ-നിരർ-ഗലാ-ചാരാൻ/
ക്വചിത്കാംശ്-ചിത്-സ്മരാ+മ്യഹമ് .
ധ്യാതരി+ ബ്രഹ്മണോ+ ബ്രഹ്മൻഥ്/സസുരാ-സുര-മാനുഷമ് .. 51

ചതു+ര്യുഗ-സഹ+സ്രാ+ന്തേ ജഗ+ച്ഛൂ+ന്യം സ്മരാ+മ്യഹമ് .
മനോ-മനന-നിർമാണാൻ/പാർഥിവാ-കാര-വർജി-താൻ .
വ്യാപ്താ-ന്വായു-മയൈർ/ഭൂതൈർ/ദശ സർഗാൻഥ്.സ്മരാ+മ്യഹമ് .. 52

വിചി+ത്ര/സംസ്ഥാന-വിശേഷ-ദേശാ+
ന്വിചി+ത്ര/കാര്യാ-കുല-ഭൂത-കോശാൻ .
വിചിത്ര-വിന്യാസ-വിലാസ-വേഷാൻഥ്.
സ്മരാ+മ്യഹം ബ്ര+ഹ്മ/ദിനേ-ഷ്വ/ശേഷാമ് .. 53

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണ+പ്രകരണേ പൂർവാർധേ
ചിരജീവിത-വർണനംൻ നാമ+ ദ്വാവിംശഃസ് സർഗഃ ..22..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
18.11.2023